

HODNOTENIE ŠLAUGHTITELSKÉJ ČINNOSTI CHOVU OŠÍPANÝCH ZCHOS-D ZA ROK 2012.

Zväz chovateľov ošípaných na Slovensku - družstvo v správe za rok 2011 konštatoval, že chov ošípaných sa nachádza v najhlbšej kríze od roku 1922, odkedy sa sledujú stavy a výsledky v chove ošípaných na Slovensku. Aj dnes musíme konštatovať, že podstatné zmeny v chove ošípaných sa neuskutočnili, nepohli sme sa výraznejšie dopredu, ale určité náznaky zlepšenia vo výrobe sme zaznamenali. Čo povzbudilo chovateľov aby pokračovali vo výrobe bravčového mäsa bol prístup samotného p. ministra Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktorý deklaroval pomoc pri výrobe bravčového mäsa. Tým, že p. minister verejne prisľúbil podporiť chov ošípaných, sa po dlhých rokoch podarilo zastaviť pokles stavov prasníc ako aj ošípaných celkom a ku koncu roka sme mohli skonštatovať, že rok 2012 bol o niečo lepší. Zlepšenie sa týkalo nielen ekonomiky, ale aj stavov ošípaných, ktoré sa mierne zvýšili. K zlepšeniu situácie v chove ošípaných najviac prispela pozitívne sa vyvíjajúca cena jatočných ošípaných, ktorá je za posledných desať rokov jedna z najlepších. Ale nadšenie z priaznivo sa vyvíjajúcich podmienok - hlavne čo sa týka ceny, veľmi rýchlo schladilo katastrofálne sucho. Následkom sucha bol zaznamenaný nárast cien kŕmnych zmesí a opakované zhoršenie ekonomiky výroby jatočných ošípaných.

ZCHOS-D sa maximálne snažil vyjsť v ústrety chovateľom ošípaných, vyvíjal rôzne aktivity v ich prospech. Napríklad vyvolal viaceré stretnutia s p. ministrom a ďalšími pracovníkmi MPRV SR, kde sme sa snažili riešiť danú nepriaznivú situáciu a tak pomôcť chovateľom ošípaných.

Základné činnosti ZCHOS-D v roku 2012

Pracovníci Zväzu chovateľov ošípaných na Slovensku – družstvo počas roka vykonávali tieto činnosti súvisiace s plemenitbou a šľachtením.

- Hodnotenie plemenných prasničiek v chovoch 361 krát
- Hodnotenie plemenných prasničiek z importu v chove a zápis do PK.... 26 krát
- Hodnotenie plemenných kancov (komisiou) z domácej produkcie..... 28 krát
- Hodnotenie plemenných kancov (komisiou) z importu..... 18 krát
- Bonitácie základných stád prasníc v ŠCH a RCH v..... 101 chovoch
- Predvýbery a výbery ošípaných v chovoch na výstavu AX Nitra..... 22 krát
- Nákup plemenného materiálu v zahraničí s chovateľmi.....5 krát
- Zastupovanie chovateľov pri rôznych jednaniach na MPRV SR, ŠVPS SR, SPPK a ďalších samosprávnych a verejnoprávnych inštitúciách.

Vývoj chovu ošípaných za obdobie rokov 2007 – 2012 v jednotlivých ukazovateľoch.

UKAZOVATEĽ	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Početné stavy ošíp. -spolu	951934	748365	740851	687260	580 366	632 225
Početné stavy prasníc v SR	62012	44454	43925	41261	37 364	40 672
Zaradenie prasničiek	28973	22111	21956	18395	17 497	20 781
Predaj v ks – výkrm	1178159	926029	766961	766426	733 499	867351
Predaj v t	130920,94	101530,35	83571,10	84178,77	79 266,10	72 641
Predaj prasníc	34896	25418	16494	14113	15 715	13 010
Rodenie prasiat	1340941	955338	926198	874712	816 954	867 351
Odchov na prasnicu	17,4	17,88	18,18	18,14	18,66	19,49
Prírastok celkom	0,569	0,568	0,583	0,588	0,574	0,619

**Súčasný stav prasníc materských plemien a ich úžitkovosti v ŠCH a RCH
za obdobie roku 2011/2012 uvádzame v tabuľke:**

PLEMENO	ŠLACHTITEĽSKÉ CHOBY						ROZMNOŽOVACIE CHOBY					
	Priemerný počet prasníc		Plodnosť		Odchov na prasnicu		Priemerný počet prasníc		Plodnosť		Odchov na prasnicu	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
BU	1 061	1298	12,30	12,90	21,50	23,00	1 045	1040	11,90	11,80	20,10	19,60
LA	194	84	12,60	12,10	20,50	21,80	360	344	11,00	10,90	20,30	18,40

Narastajúci trend bol zaznamenaný v stavoch prasníc v rámci šľachtiteľských chovov materských plemien u plemena BU o 237 ks, pokles bol u plemena LA o 110 ks, ale spolu bol nárast o 127 ks prasníc v šľachtiteľských chovoch. V reprodukčnej úžitkovosti, t.j. plodnosti bol zaznamenaný nárast : u plemena BU – o 0,60 ks na vrh podstatne sa zlepšil i odchov na prasnicu z 21,50 ks na 23 ,00 ks za rok . U plemena LA bol zaznamenaný pokles o 0,50 ks na vrh , zlepšil sa však odchov na prasnicu z 20,50 ks na 21,80 ks za rok.

V rámci rozmnožovacích chovov nastal mierny pokles oproti roku 2011 v stavoch prasníc plemena BU o 5 ks a u plemena LA o 16 ks. V reprodukčnej úžitkovosti, t.j. plodnosti bol zaznamenaný mierny pokles u plemena BU o 0,10 ks a plemena LA o 0,10 ks na prasnicu a vrh .

Celkovo dosiahnuté výsledky v chovoch zapojených do KU I stupňa : 2011 2012

Počet prasníc BU , LA	2106 ks	2338 ks
Plodnosť na vrh	11,98 ks	12,21 ks
Odchov na prasnicu a rok	20,72 ks	21,11 ks

Súčasnne medziobdobie sa u šľachtiteľských chovoch u plemena BU dosiahlo 165,5 dní a u plemena LA 176,3 dňa.

Medziobdobie v rámci rozmnožovacích chovoch u plemena BU dosiahlo 188,4 dňa a u plemena LA 190,8 dňa, čo považujeme v rozmnožovacích chovoch za zvýšené medziobdobie. Tu je značná rezerva v reprodukcii prasníc, keď za optimálne medziobdobie považujeme od 150 do 160 dní

VEDENIE PLEMENNEJ KNIHY A PLEMENNÉHO REGISTRA OŠÍPANÝCH

Hlavným poslaním Zväzu chovateľov ošípaných na Slovensku – družstvo je činnosť v oblasti šľachtenia a plemenitby, kde sa vykonávajú nasledovné činnosti.

1. Zápis do plemennej knihy a plemenného registra
2. Vydávanie potvrdení o pôvode zvierat
3. Vydávanie osvedčení do prirodzenej plemenitby a inseminácie
4. Vyhodnocovanie výsledkov testácie v KÚ I. stupňa ako i testu úžitkového hybridu
5. Zápis plemenných zvierat z importu do plemennej knihy a plemenného registra
6. Bonitácia základných stád prasníc v ŠCH a RCH
7. Výberové konania a uznávanie ŠCH a RCH
8. Všeobecné výbery kancov ŠCH, RCH, ISK
9. Výbery matiek kancov
10. Predvýbery a výbery zvierat na výstavy

11. Tvorba prípravných plánov šľachtiteľmi a kontrola ich dodržiavania
 12. Spracovávanie záznamov z bonitácií, návrh opatrení, kontrola ich plnenia
 13. Konzultačná činnosť v oblasti šľachtienia
 14. Vykonávanie činnosti Rady pre šľachtenie a plemennú knihu a činnosť výberovej komisie podľa zákona č. 194/1998 Z.z
 15. Ostatná a nepravidelná činnosť v súvislosti s výkonom šľachtienia a plemenitby
16. Publikačná činnosť v printových a elektronických médiách.

I napriek zlepšeným podmienkam v chove ošípaných a avizovanej garancii MPRV SR podporiť chov ošípaných s postupným navyšovaním produkcie až na 80% spotreby obyvateľstva Slovenska sa momentálne výraznejšie neprejavilo na produkcii plemenného materiálu. Pozitívny však je ten fakt, že produkcia sa výrazne nezmenila. Celkový pokles produkcie plemenných zvierat bol nižší o 52 ks, ale v produkcii čistokrvných prasničiek sme zaznamenali nárast o 245 ks, čo je veľmi priaznivý smer, ktorý sa môže podieľať na zvýšenom zaraďovaní prasničiek do chovu a tým aj postupné zvyšovanie stavov prasníc v rámci SR.

Výsledky zápisov do plemennej knihy a plemenného registra za obdobie roku 2012 sú prezentované v sumárnej zostave ošípaných, prasníc a kancov podľa plemien a hybridných kombinácií.

Zápis kancov a prasníc podľa plemien a hybridných kombinácií

PLEMENO	ROK 2011		ROK 2012	
	PK		PK	
	prasnice	kance	prasnice	kance
Biele ušľachtilé	1 656	44	1911	43
Landrace	275	24	254	14
Yorkshire	24	17	28	21
Hampshire	0	0	1	0
Pietrain	6	6	4	5
Duroc	4	7	12	8
SPOLU	1 965	98	2210	91
Hybridné kombinácie	PR 1		PR 1	
Spolu	269	88	580	185
	PR 2		PR 2	
Hybridné kombinácie	6 118		5 462	
Spolu	8580		8528	

Do plemenného registra boli zapísané nasledovné hybridné kombinácie:

- Hybridná kombinácia BU x LA , LA x BU
- Hybridná kombinácia DU x PN
- Hybridná kombinácia L 02 x L 03 x L 02
- Hybridná kombinácia PIC
- Hybridná kombinácia HA x PN
- Hybridná kombinácia PN x YO , YO x PN ,
- Zahraničné hybridné programy v rámci SR:
BU x LA x BU, LA x BU x LA, TOPIGS – H, KA – HYB

Reprodukčná úžitkovosť prasníc v šľachtiteľských chovoch podľa plemien, kombinácií a programov v roku 2012

Plemeno	Priemerný počet prasníc	Počet vrhov	Úžitkovosť na vrh			Úžitkovosť na prasnicu				
			všetky narodené	Živo narodené	dochované	počet vrhov	všetky narodené	Živo narodené	dochované	medziobdobie
Biele ušľachtilé - BU	1298	2861	12,9	12,1	10,5	2,20	28,4	26,7	23,0	165,5
Landrace - LA	84	173	12,1	11,3	10,5	2,06	25,0	23,5	21,8	176,3
Yorkhire - YO	65	131	11,8	11,3	10,6	2,02	23,8	22,8	21,3	181,1
Hampshire - HA	21	44	9,5	8,1	7,3	2,10	20,8	17,8	16,0	167,3
Pietrain - PN	38	78	11,2	10,8	10,1	2,05	22,9	22,1	20,7	177,8
Duroc - DU	3	4	7,8	7,4	6,0	1,33	13,0	12,3	10,0	274,4

Reprodukčná úžitkovosť prasníc v rozmnožovacích chovoch podľa plemien, kombinácií a programov v roku 2012

Plemeno	Priemerný počet prasníc	Počet vrhov	Úžitkovosť na vrh			Úžitkovosť na prasnicu				
			všetky narodené	Živo narodené	dochované	počet vrhov	všetky narodené	Živo narodené	dochované	medziobdobie
Biele ušľachtilé - BU	1040	2015	11,8	11,2	10,2	1,94	22,9	21,6	19,6	188,4
Landrace - LA	344	659	10,9	10,3	9,7	1,91	20,8	19,7	18,4	190,8
LA x BU , BU x LA	11	22	11,2	10,4	9,0	2,00	25,3	23,5	20,3	162,2
/ LA x BU / x BU x LA	35	84	13,7	13,1	10,2	2,40	32,8	31,5	24,4	152,1
(/ LA x BU / x LA) x BU	86	188	12,3	11,8	10,2	2,19	26,8	25,8	22,1	167,0
KA - HYB	22	46	9,2	8,8	8,3	2,09	19,3	18,3	17,3	174,6

Vo sfére šľachtenia a plemenitby sme venovali zvýšenú pozornosť bonitáciám základných stád prasníc a inventarizácii plemenných kancov v rámci NCH-ŠCH-RCH.

Hodnotenie bonitácií základných stád prasníc a kancov

PLEMENO	PRASNICE				KANCE							
					prirodzená plemenitba				inseminácia			
	NCH	ŠCH	RCH	SPOLU	NCH	ŠCH	RCH	SPOLU	NCH	ŠCH	RCH	SPOLU
Biele ušľachtilé	743	370	1295	2408	30	16	9	55	11	8	30	49
Landrace	31	50	355	436	6	14	22	42	8	5	27	40
BU x LA ,Topigs, KA- HYB			253								4	4
SPOLU MATERSKÉ	774	420	1903	3097	36	30	31	97	19	13	61	93
Yorkshire	62			62	10			10	9			9
Pietrain	25			25	8			8	6			6
Duroc	6			6	2			2	4			4
Hampshire	20			20	1			1	1			1
SPOLU OTCOVSKÉ	113			113	21			21	20			20
SPOLU KANCE					57	30	31	118	39	13	61	113
Bonitované prasnice spolu				3210								

Koncepčným zámerom vykonaných bonitácií základných stád prasníc a inventarizácií plemenných kancov v rámci NCH-RCH-ŠCH bolo prehodnotenie danej štruktúry populácie ako i súčasnej úrovne chovov pri zvýšení požiadavky na ich kvalitu. Zároveň pri bonitácii základných stád sú vyberané matky kancov určené na produkciu plemenníkov pre obnovu daného plemena. Základné stáda prasníc pri bonitácii sú rozdeľované do plemenného jadra a plemennej skupiny s určením ich ďalšej plemenitby .

Uvedená štruktúra ošípaných na úrovni šľachtenia a rozmnožovania je dostatočná pre zabezpečenie kvalitejšej reprodukcie základných stád šľachtiteľských, rozmnožovacích a úžitkových chovov a prenosu požadovaného genetického zisku v celej vertikále. S miernym rozšírením šľachtiteľskej základne sa počíta v priebehu roku 2013 u plemena BU a plemena LA.

Bonitácie základných stád boli vykonané v 101 chovoch, z toho v 27 nukleových, 16 šľachtiteľských, v 58 rozmnožovacích, s počtom obonitovaných 774 prasníc v nukleových chovoch, 420 prasníc v šľachtiteľských a 1903 prasníc v rozmnožovacích.

TESTÁCIA OŠÍPANÝCH NA SVJH ZA ROK 2012

V procese šľachtenia a plemenitby predstavuje testácia ošípaných pri dodržaní podmienok prostredia a výživy objektívnu metódu, ktorá je schopná zhodnotiť fenotypový prejav genetickej potencie jednotlivých testovaných vlastností ošípaných.

V roku 2012 sme pre účely testácie v rámci Slovenska využívali ako jedinou testovaciu stanicu výkrmnosti a jatočnej hodnoty Spišské Vlachy, kde bolo otestovaných **237 ks ošípaných**.

Testácia ošípaných bola zabezpečovaná a prispôbená požiadavkám hybridizačného programu a výškou poskytnutých finančných prostriedkov.

VÝSLEDKY SKÚŠOK VÝKRMNOSTI A JATOČNEJ HODNOTY OŠÍPANÝCH 2012

PLEMNO KOMBINÁCIA	SVJH	VÝKRMNOSŤ A JATOČNÁ HODNOTA									
		počet test. zvierat	Ø denný prírastok	plocha MLD cm ²	% mäsa zo stehna	% CMČ	jat. dĺžka tela v cm	výška chrb. slaniny cm	spotreba KZ v kg	spotreba VSŽ v kg	spotreba ME v MJ
BU	Spiš. Vlchy	87	762	54,0	21,85	54,10	82,1	1,14	2,66	1,97	34,54
LA	Spiš. Vlchy	12	766	55,7	21,96	54,66	83,2	1,12	2,68	1,99	34,88
YO	Spiš. Vlchy	2	787	65,5	22,90	56,12	84,0	1,03	2,61	1,93	33,91
DU	Spiš. Vlchy	2	714	55,6	23,90	57,88	81,0	1,08	2,74	2,00	35,07
YO x PN	Spiš. Vlchy	8	769	59,2	24,63	59,47	81,6	1,03	2,67	1,98	34,75

VÝSLEDKY TESTU ÚŽITKOVÉHO HYBRIDA 2012

PLEMENO KOMBINÁCIA	CHOVATEĽ		PRIEMERNÝ DENNÝ PRÍRASTOK v g	HRÚBKA CHRBTOVEJ SLANINY v cm	% PODIEL CENNÝCH MÄSITÝCH ČASTÍ	PLOCHA MLD
BU x LA x TOPIGS	DONA Veľké Revištia	39	778	1,08	55,23	54,44
PIC	PAVEX s.r.o. Topoľovka	28	787	1,07	56,23	55,24
PIC	PAVEX s.r.o. Topoľovka	21	804	1,08	55,80	54,80
PIC	PAVEX s.r.o. Topoľovka	31	753	1,10	53,77	51,70
BU x LA x TOPIGS	DONA Veľké Revištia	7	780	1,09	54,71	50,15

KANCI DOPREVERENÍ NA VJH V ROKU 2012

Línia	Číslo línie	Register	Plemeno	Kombinácia preverenia	Počet prasiat	Dátum preverenia	Priemerný prírastok	Spotreba KZ/kg prírastku	Spotreba VSŽ/kg prírastku	Spotreba ME/kg prírastku	Plocha MLD	% CMČ	% mäsa zo stehna	Jatočná dĺžka tela	Výška slaniny
Biele ušpachtilé – BU															
Vikin	2340	4014	BU	BU x BU	12	05.01.2012	755	2,70	1,97	34,61	53,34	53,56	21,41	81,75	1,16
Vikin	2340	4012	BU	BU x BU	11	17.05.2012	785	2,65	1,96	34,44	53,93	54,10	21,89	82,45	1,14
Marshal	2189	4027	BU	BU x BU	11	13.09.2012	737	2,67	1,98	34,79	54,07	54,26	21,95	82,09	1,13
Fantom	2505	4005	BU	BU x BU	12	13.09.2012	757	2,61	1,93	33,91	54,28	53,96	21,92	82,17	1,14
Faraday	2358	4006	BU	BU x BU	10	20.12.2012	753	2,67	1,96	34,44	52,13	53,73	21,82	82,10	1,17
Pietrain - PN															
Pastel	2470	4001	PN	HA x PN	20	19.01.2012	794	2,55	1,92	33,73	55,65	56,86	23,25	80,45	1,14
Flunas	2551	4001	PN	YO x PN	10	25.10.2012	766	2,67	1,97	34,61	60,29	58,98	24,43	81,70	1,03

**VYHODNOTENIE BONITÁCIÍ
ZÁKLADNÝCH STÁD PRASNÍC PODĽA REGIÓNOV ZA ROK 2012**

REGIÓN	POČET CHOVOV			POČET OBONITOVANÝCH PRASNÍC			SPOLU PRASNICE KÚ
	NCH	ŠCH	RCH	NCH	ŠCH	RCH	
ZÁPADOSLOVENSKÝ	20	13	44	813	357	1 392	2 562
STREDOSLOVENSKÝ	1	1	5	3	17	218	238
VÝCHODOSLOVENSKÝ	6	2	9	71	46	293	410
SPOLU SR	27	16	58	887	420	1 903	3 210

6. NÁRODNÁ VÝSTAVA HOSPODÁRSKYCH ZVIERAT V RÁMCI AGROKOMPLEXU 2012 NITRA

EXPOZÍCIA CHOVU OŠÍPANÝCH

Podľa propozície MPRV SR sa nasledovne umiestnili zvieratá na výstave AX Nitra 2012.

DOSPELÉ KANCE

Šampión výstavy Chovmat F.U. s.r.o. Nový Degeš za kanca č. 4014 Vikin plemena BU

I. miesto - Chovmat F.U. s.r.o. Nový Degeš za kanca č. 4012 Vikin plemena BU

TRHOVÉ KANCE - Materské plemená

I. miesto - Poľnohospodárske družstvo Devio Nové Sady za kanca 7248/15 plemena BU

II. miesto - Poľnohospodárske družstvo Devio Nové Sady za kanca 7204/26 plemena BU

Otcovské plemená

I. miesto

Poľnohospodárske družstvo Sokolce za kanca č. 2623 plemena HA x PN

II. miesto

Poľnohospodárske družstvo Sokolce za kanca č. 2624 plemena HA x PN

III. miesto

Poľnohospodárske družstvo Sokolce za kanca č. 2621 plemena HA x PN

KANCE V „B“ POZÍCII

I. miesto

Poľnochov s.r.o. Blesovce za kanca č. 9446 plemena DU

TRHOVÉ PRANIČKY

I. miesto

- Poľnohospodárske družstvo Devio Nové Sady za kolekciu prasničiek plemena BU
- Centrum výskumu živočíšnej výroby Nitra za kolekciu prasničiek plemena LA

II. miesto

Chovmat F.U. s.r.o. Nový Degeš za kolekciu prasničiek plemena BU

III. miesto

Poľnohospodárske družstvo Sokolce za kolekciu prasničiek plemena BU

PRASNICE S VRHOM

I. miesto

Spoločné poľnohospodárske družstvo Veselé za prasnica č. 3386 s vrhom plemena BU

II. miesto

Roľnícke družstvo Vrbová nad Váhom za prasnica č. 8654 s vrhom plemena BU

III. miesto

Poľnohospodárske družstvo Hlohovec za prasnica č. 3454 s vrhom plemena BU

V rámci výstavy Agrokomplex Nitra 2011 bola vypísaná súťaž Zväzu chovateľov ošípaných na Slovensku- družstvo o „**Najlepšiu vystavovanú kolekciu zvierat**“. **Vít'azom súťaže** bolo PD Sokolce za ucelený hybridný program.

V rámci výstavy Agrokomplex Nitra 2011 bola vypísaná súťaž Zväzu chovateľov ošípaných na Slovensku- družstvo o „**Najkrajšie vystavované zviera**“. **Cena** bola udelená pre PD Sokolce za plemenného kančeka plemena Hampshíre.

POKYNY K BONITÁCIÁM ZÁKLADNÝCH STÁD PRASNÍC A KANCOV V NCH, ŠCH A RCH V ROKU 2012 , 2013

Základným zámerom šľachtiteľskej činnosti pri bonitáciách v r. 2011 je úloha zmierniť nepriaznivý vývoj v chove ošípaných a tým stavov prasníc v rámci kontroly úžitkovosti, zvýšiť reprodukčnú úžitkovosť u materských plemien a udržať produkciu plemenných zvierat v požadovanej kvalite pre potreby trhu pri obnove základných stád prasníc.

Na základe rozhodnutia šľachtiteľskej rady je potrebné posúdiť každý chov podľa daných kritérií pre štatút šľachtiteľského a rozmnožovacieho chovu. Pri neplnení niektorých z kritérií je potrebné prijať opatrenia pre plnenie kritérií štatútu ŠCH, RCH do bonitácií roka 2012,2013.

Bonitačná komisia: predseda: šľachtiteľ ZCHOS

členovia komisie: PS SR Bratislava

RVPS

Zástupcovia poľnohospodárskeho podniku

Vlastný postup pri bonitácii

1. prehodnotenie kancov pôsobiacich na ZS prasníc
2. pri ČP výber prasníc do plemenného jadra
3. prehodnotenie prasníc základného stáda určených do plemennej knihy
4. posúdenie následnej generácie plemenných prasničiek v ŠCH a pripravovaných plemenných kančekov na nákupný trh
5. výber matiek kancov v ŠCH

Bonitácie v šľachtiteľských chovoch materských plemien

V rámci ŠCH je potrebné pri bonitácii zhodnotiť plnenie kritérií:

- v chove pôsobí otestovaný plemenný kanec na VHJ, každý novo zaradený plemenný kanec do ČP je do 18 mesiacov od zaradenia do plemenitby otestovaný na VHJ. Kanec, ktorý neplní kritérium je z ČP vyradený. Predĺžiť pôsobenie v KU môže len ZCHOS-D.
- prasnice určené do ČP – plemenné jadro musia plniť nasledovné limity:
 - CPH 120 a viac po nepreverenom rodičovi
 - CPH 70 a viac po preverenom rodičovi
 - reprodukčná úžitkovosť ŽN 10 ks a viac
 - v ŠCH výber matiek kancov (podľa kritérií schválených šľachtiteľskou radou s platnosťou od 01.04.2005)
- zhodnotenie reprodukčnej úžitkovosti prasníc ZS za uplynulé obdobie. Pre bonitácie v roku 2012 je schválené kritérium 19 ks odchov na prasnicu.
- vyhodnotiť produkciu čistokrvných plemenných kančekov a prasničiek za uplynulé obdobie čo do počtu a kvality
- u každého plemenného kanca, pôsobiaceho v ČP musí byť vykonaná paternita DNA testom
- vypracovať príparovací plán v zastúpení ZCHOS + PS SR. a chovateľ s dôrazom na výber matiek kancov (MK)
- výnimku limitov môže schváliť ŠR na základe písomnej žiadosti šľachtiteľa pred zástavom plemenných zvierat

Bonitácie v rozmnožovacích chovoch materských plemien

V rámci RCH je potrebné pri bonitácii zhodnotiť plnenie kritérií:

- v chovoch s ČP plnenie kritérií vid' ŠCH okrem výberu matiek kancov (MK)
- u každého plemenného kanca pôsobiaceho v ČP RCH musí byť vykonaná paternita DNA testom
- hlavní plemenníci určení na produkciu čistokrvných prasničiek musia byť od zaradenia do plemenitby do 18 mesiacov otestovaní na VJH. Predĺžiť pôsobenie môže len ZCHOS-D
- reprodukčná úžitkovosť základného stáda t.j. odchov na prasnicu 18,0 ks
- vyhodnotiť produkciu plemenných prasničiek za uplynulé obdobie čo do počtu a kvality
- vypracovať príparovací plán u prasníc určených do čistokrvnej plemenitby individuálne (vid' príparovací plán ŠCH)

Bonitácie v šľachtiteľských chovoch otcovských plemien

V rámci ŠCH otcovských plemien je potrebné pri bonitácii zhodnotiť plnenie kritérií:

- v chove pôsobí otestovaný plemenný kanec na VJH plniaci kritéria pre dané plemeno
- zhodnotenie produkcie plemenných kancov a prasničiek čo do počtu a kvality
- u každého kanca pôsobiaceho v ČP musí byť vykonaná paternita DNA testom

POČET PRASNÍC ZARADENÝCH DO SKUPÍN PODĽA CELKOVEJ PLEMENNEJ HODNOTY PRI BONITÁCIÁCH V ROKU 2012

CHOV A PLEMENO	CELKOVÁ PLEMENNÁ HODNOTA																SPOLU prasnice	SPOLU	
	do 0		1 - 150		151 - 300		301 - 400		401 - 500		501 - 600		601 -700		701 a viac				
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%			
NCH BU	-		129	17,3	348	46,8	199	26,8	53	7,1	8	1,1	3	0,4	3	0,4	743	774	
NCH LA	-		9	29,0	14	45,2	2	6,5			2	6,5			4	12,9	31		
	CELKOVÁ PLEMENNÁ HODNOTA																		
	do 0		1 - 100		101 - 200		201 - 300		301 - 400		401 - 500		501 -600		601 a viac		SPOLU prasnice	SPOLU	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%			
ŠCH BU	17	4,6	73	19,7	112	30,3	96	25,9	49	13,2	18	4,9	4	1,1	1	0,3	370	420	
ŠCH LA			11	22,0	17	34,0	12	24,0	6	12,0	3	6,0	1	2,0			50		
NCH YO																	62	113	
NCH PN																	25		
NCH DU																	6		
NCH HA																	20		
	CELKOVÁ PLEMENNÁ HODNOTA																		
	do 0		1 - 80		81 - 200		201 - 300		301 - 400		401 - 500		501 -600		601 a viac		SPOLU prasnice	SPOLU	
	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%			
RCH BU	253	19,5	331	25,6	282	21,8	223	17,2	138	10,6	34	2,6	21	1,6	13	1,0	1295	1903	
RCH LA	57	16,0	81	22,8	78	21,8	76	21,4	39	10,9	12	3,4	10	2,8	2	0,6	355		
RCH BU x LA, LA x BU																	253		
Zahraničné hybridné programy zapojené do kontroly úžitkovosti ošípaných																			
PRASNICE V KONTROLE ÚŽITKOVOSTI																			
SPOLU																			3210

Pozn.: Zahraničné hybridné programy zapojené do KÚ: RCH BU Topigs Koš , PVOD Kočín, RCH BU Dan Bred Agrovýkrm Rybany , PRO OVO Svätý Jur
RCH BU x LA xBU PIC Boľkovce f. Lučenec , RCH BU PAVEX Topoľovka

**POČET KANCOV
PÔSOBIACICH V PRIRODZENEJ PLEMENITBE NA SLOVENSKU V ROKU 2012**

PLEMENO	STUPEŇ CHOVU	CELKOVÁ PLEMENNÁ HODNOTA				SPOLU
		do 150	151 - 300	301 - 500	500 a viac	
		Ks	ks	ks	ks	
BU	NCH	11	12	6	1	30
	ŠCH	3	6	7		16
	RCH	4	4	1		9
LA	NCH		2	1	3	6
	ŠCH	1	6	7	-	14
	RCH	12	5	1	4	22
PLEMENÁ	YO		5	3	2	10
	PN	6	2	-	-	8
	DU	2	-	-	-	2
	HA	1	-	-	-	1
CELKOM		40	42	26	10	118
%		33,9	35,6	22,0	8,5	100

**POČET KANCOV
PÔSOBIACICH V INSEMINÁCIÍ NA SLOVENSKU V ROKU 2012**

PLEMENO	STUPEŇ CHOVU	CELKOVÁ PLEMENNÁ HODNOTA				SPOLU
		do 150	151 - 300	301 - 500	500 a viac	
		Ks	ks	ks	ks	
BU	NCH	7	2	2		11
	ŠCH	6	2			8
	RCH	13	11	6		30
LA	NCH	6	-	-	2	8
	ŠCH	-	-	3	2	5
	RCH	9	9	5	4	27
OTCOVSKÉ PLEMENÁ	TOPIGS B	4	-	-	-	4
	YO	6	2	1		9
	PN	6			-	6
	DU	2	2	-	-	4
	HA	1	-	-	-	1
CELKOM		60	28	17	8	113
%		53,1	24,8	15,0	7,1	100

NUKLEOVÉ CHOBY V SR PRE R. 2012 – 2013

PLEMENO: BIELE UŠEACHTILÉ

PD Sokolce
SHR Ing. Miloš Supuka, Jalovec
RODINNÁ FARMA BAGIN SHR, Bodzianske Lúky
PD Nové Sady
CHOVMAT F.U. s.r.o. Nový Degeš
MEDZIČILIZIE, a.s. Čiližská Radvaň, farma Sap
VPP SPU Nitra – Žirany
AGREF s.r.o. Komárno
ROENÍCKE DRUŽSTVO Vrbová nad Váhom
PD Vranov – Hencovská

PLEMENO: LANDRACE

SHR Ing. Miloš Supuka, Jalovec
RODINNÁ FARMA BAGIN SHR, Bodzianske Lúky
POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO Senica, farma Kunov
CVŽV Nitra - Lužianky

PRODUKCIA PRASNIČIEK ZA ROK 2012

A ZARADENÉ IMPORTOVANÉ PRASNIČKY DO KU

MESIAC		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
		Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.	Ohod.
ŠPACHTITEĽ	Ing. Atilla Petheö	215	149	202	217	217	230	151	77	179	193	207	179	2216
	Ing. Stanislav Bachratý	232	220	117	212	153	165	270	213	163	258	275	319	2597
	p. Jozef Horváth	127	205	153	168	250	160	128	168	157	170	202	165	2053
	MVDr. Andrej Imrich	165	109	111	79	137	109	71	104	112	173	117	99	1386
SPOLU ZA ROK 2012		739	683	583	676	757	664	620	562	611	794	801	762	8252
SPOLU ZA ROK 2011		632	826	772	528	772	671	527	543	653	963	799	668	8354
ROZDIEL		107	-143	-189	148	-15	-7	93	19	-42	-169	2	94	-102

Import – PAVEX Topoľovka – 380 ks PRO OVO Svätý Jur – 80 ks Agrovýkrm Rybany – 60 ks SPP s.r.o. Koš – 40 ks PVOD Kočín – 120 ks

PRODUKCIA PLEMENNÝCH KANCOV PODĽA REGIÓNOV ZA SR r. 2012

PLEMENO	ZÁPADOSLOVENSKÝ			STREDOSLOVENSKÝ			VÝCHODOSLOVENSKÝ			SR SPOLU		
	prihlásené	predvedené	zaradené	prihlásené	predvedené	zaradené	prihlásené	predvedené	zaradené	prihlásené	predvedené	zaradené
BU	45	43	40				3	3	3	48	46	43
LA	25	14	11				3	3	3	28	17	14
YO	22	19	18				5	3	3	27	22	21
YO x PN, PN x YO	60	46	44				7	7	7	67	53	51
PN	4	2	2				3	3	3	7	5	5
HA x PN	23	23	22				-	-	-	23	23	22
DU	11	9	8	-	-	-		-	-	11	9	8
DU x PN	4	4	4							4	4	4
SPOLU	194	160	149	0	0	0	21	19	19	215	179	168

OHODNOTENIE PLEMENNÝCH KANCOV ZO ZAHRANIČIA V ROKU 2012

Súčasne na základe žiadosti komerčných inseminačných staníc, podnikových inseminačných staníc a chovateľov bolo výberovou komisiou prehodnotených 108 kancov z importu, čo je nárast oproti roku 2011 o 26 ks kancov a ich chovateľom boli vydané osvedčenia o použití kanca v inseminácii. Prehodnotenie bolo vykonané u týchto poľnohospodárskych podnikov:

PRO OVO a.s. Svätý Jur	-16 ks kancov z toho 16 KS DU
JK Gabčíkovo	- 8 ks kancov z toho 1 ks BU/DLW, 2 Ks DLA, 5 KS DU
Dan Agrar Slovakia Veľký Meder	- 35 ks kancov z toho 2 ks BU/DLW, 33 Ks DU
Agrovýkrm Rybany	- 4 ks kancov z toho 2 ks BU/DLW, 2 ks DLA,
Pigagro Jesenské DU	-20 ks kancov z toho 2 ks BU/DLW, 1 Ks DLA, 17 ks
Pavex Topoľovka	- 5 ks kancov z toho 3 ks LA, 2 ks PIC
Insema Rybníčky	- 10 ks kancov z toho 5 ks PIC, 1 ks LA, 4 ks Topigs
Okoličná	-1 ks kanec K HYB
SPP s.r.o. Koš	- 4 ks kanec z toho 2 ks Topigs , 2 ks DU,
PD Sokolce	- 1 ks kanec HA
Agrospol Boľkovce	- 2 ks kancov PIC ,
PD Holice	- 2 ks kancov z toho 1 ks BU, 1 KS LA,

Poznámka k hodnoteniu plemenných kancov za rok 2012

ZCHOS predložil na MPRV SR dňa 30.01.2013 vypracovanú správu o činnosti Výberovej komisie pre ošípané pri MPRV SR za rok 2012

V roku 2012 bolo celkove ohodnotených a prehodnotených 8352 ks prasničiek, čo je v porovnaní s rokom 2011 menej o 102 ks prasničiek. Na produkcii plemenných a chovných prasničiek sa najviac podieľali nasledovné šľachtiteľské a rozmnožovacie chovy:

Šľachtiteľské chovy	ks
PO Sokolce f. Bodza	779 ks
PD DEVIO Nové Sady f. Malé Zálužie	364 ks
PD Soblahov	206 ks
Medzičilizie a.s., Čiližská Radvaň	201 ks
CHOVMAT F.U. s.r.o. Nový Degeš	168 ks
PD Veľký Ďur	143 ks
PŠD Krakovany – Stráže	106 ks
RD Vrbová nad Váhom	100 ks
AGREF f. M. Telek	91 ks

Rozmnožovacie chovy	
ProOvo Svätý Jur f. Silárd	942 ks
PAVEX Topoľovka	332 ks
Družstvo Agrospol Boľkovce f. Lučenec	230 ks
AGROVÝKRM Rybany	225 ks
SPP s.r.o. Koš	220 ks
PD Zavar	217 ks
DONA s.r.o. Veľké Revištia	189 ks
PD Zlatná na Ostrove	189 ks
PD Chynorany	163 ks
AGRORENT Nesvady	161 ks
PD Poriadie	134 ks
PD Hlohovec f. Sasinkovo	132 ks
Agrotop Topolníky	124 ks
SHR MVDr. Rybnikár, Koš	106ks
PD Holice	106 ks
PD Bátorove Kosihy	101 ks
PD Jelšovce	90 ks

**PRODUKCIA
PLEMENNÝCH KANCOV ZA ROK 2012 PODĽA CHOVATEĽOV**

CHOVATEĽ	PLEMENO									SPOLU
	BU	LA	YO	YOxPN	PN	HA	HAxPN	DU	DUxPN	
SHR Ing. Supuka Jalovec	5	5	4	11	5	-		-	-	30
SHR Bagin Bodzianske Lúky	5	9	3	25		-		-	-	42
SHR Gulán Bzince pod Javorinou	-	-	10	15	-	-		-	-	25
PD Sokolce	1	-	-	-	-	-	22	-		23
RDP Chocholná Velčice	5	-	-	-	-	-		-	-	5
AGREF Komárno	1	-	-	-	-	-		-	-	1
PD Senica	-		4	-	-	-		-	-	4
Poľnoch. Blesovce	-	-	-	-		-		5	-	5
PŠD Krakovany - Stráže	6		-	-	-	-		-	-	6
ISK Rybníčky		-	-	-	-	-		3	4	7
PD Nové Sady	7	-	-	-	-	-		-	-	7
PD Soblahov	2	-	-	-	-	-			-	2
RD Vrbová n Váhom	3	-	-	-	-	-		-	-	3
Chovmat F.U.N.Degeš	5	-	-	-	-	-			-	5
PD Pravotice	3									3
	43	14	21	51	5		22	8	4	168

ZVÄZ CHOVATEĽOV OŠÍPANÝCH NA SLOVENSKU -DRUŽSTVO
Hlohovecká 2, 951 41 Lužianky

IČO 31398669, IČ DPH: SK2020312921

Tel.: 037/6546267, tel./fax: 037/6546231, email: zchod@mail.t-com.sk, web: zchos.sk

PROGRAM
NÁKUPNÝCH TRHOV NA PLEMENNÝCH KANCOV V SR V ROKU 2013

MESIAC	Západoslovenský región		Stredoslovenský región	Východoslovenský región
	DS, GA, KN, NZ SA, LV	BA, SC, PN, SE, TT, TN, BN, NM, TO, NR, PD, ZM		
január	14	15	18	18
február	11	12	15	15
marec	11	12	15	15
apríl	15	16	19	19
máj	13	14	17	17
jún	10	11	14	14
júl	8	9	12	12
august	5	6	9	9
september	9	10	13	13
október	14	15	18	18
november	11	12	15	15
december	9	10	13	13

ZVÄZ CHOVATEĽOV OŠÍPANÝCH NA SLOVENSKU -DRUŽSTVO
Hlohovecká 2, 951 41 Lužianky

IČO 31398669, IČ DPH: SK2020312921

Tel.: 037/6546267, tel./fax: 037/6546231, email: zchod@mail.t-com.sk, web: zchos.sk

PROGRAM
NÁKUPNÝCH TRHOV NA PLEMENNÝCH KANCOV V SR V ROKU 2012

MESIAC	Západoslovenský región		Stredoslovenský región	Východoslovenský región
	DS, GA, KN, NZ SA, LV	BA, SC, PN, SE, TT, TN, BN, NM, TO, NR, PD, ZM		
január	16	17	19	19
február	13	14	16	16
marec	12	13	15	15
apríl	16	17	19	19
máj	14	15	17	17
jún	11	12	14	14
júl	9	10	12	12
august	6	7	9	9
september	10	11	13	13
október	15	16	18	18
november	12	13	15	15
december	10	11	13	13